

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Kjell Vidar Seljevoll
Miljøvernavdeling

Innvalgstelefon
73 19 92 25

Vår dato
06.08.2015
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2015/5760-433.51
Deres ref.

Rissa kommune
Rådhusvegen 13
7100 RISSA

Forlengelse av tillatelse til felling av skadegjørende kongeørn - Rissa kommune 06082015

Rissa kommune har i e-post 6.8.15 fremmet søknad om forlengelse av skadefellingstillatelse for kongeørn i deler av Rissa kommune. Dette med henvisning til at tillatelsen til felling av kongeørn gitt 25.7.15 utløp 5.8.15 og at det fortsatt er en pågående skadesituasjon i området. Ut fra en samlet vurdering av situasjonene og en vektlegging av potensialet for fremtidige skader, finner Fylkesmannen grunnlag for å forlenge virkeperioden for den iverksatte fellingstillatelsen for kongeørn i Rissa kommune. Vilkår for tillatelsen er gitt i dette brev.

Vi viser til e-post fra Rissa kommune v/ Tore Solli 6. august. Videre til vårt vedtak 25. juli 2015, gjort skriftlig 27.7.15 om tillatelse til felling av skadegjørende kongeørn i Rissa kommune. Rissa kommune har 6. august søkt om forlenget virketid for fellingstillatelsen. Dette med bakgrunn i at det fremdeles er en pågående skadesituasjon som er betydelig, akutt og ikke avklart i det aktuelle beiteområdet.

Bakgrunn

Det er i perioden fra 7. juni 2015 til 6. august 2015 påvist 21 kadaver av lam der konklusjonen til Statens naturoppsyn er at lammene er dokumentert eller antatt drept av kongeørn i det aktuelle området i Rissa kommune. I tillegg er det påvist en skade i det tilstøtende området i Åfjord, samt at ett kadaver gjenfunnet 4.8. har fått foreløpig konklusjon kongeørn, dokumentert.

Hjemmelsgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for Fylkesmannens vedtak i saken.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis

naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldloven § 8.

Kongeørn ble ved norsk rødliste for arter 2010 vurdert som livskraftig. Kongeørna er utbredt på hele den nordlige halvkule (NINA rapport 1158), og den totale bestanden antas å være større enn 170 000 individer (Bird Life International 2015). I 2014 anslo Heggøy & Øien at den norske populasjonen var på 1224–1545 territorielle par. Bestanden av kongeørn i Norge antas å utnytte store deler av sitt potensielle utbredelsesområde med dagens bestandsutbredelse og antall.

I NINA rapport 1158, *Estimering av antall hekkende par kongeørn basert på kjent forekomst i Norge for perioden 2010–2014* er populasjonen av kongeørn estimert til 963 (652–1139) hekkende par i perioden 2010–2014. Dette estimatet bygger kun på kjent forekomst av kongeørn fra Rovbase og inkluderer ikke en vurdering av bestanden i tomme arealer, dvs. arealer hvor det ikke er kjent forekomst av kongeørn, enten som følge av mangelfull kartlegging, mangelfullt datagrunnlag i Rovbase eller at områdene er reelt tomme for kongeørnterritorier. Gitt en 10 km buffer rundt kjente reirlokalteter er ca. 30 % av brutto landareal i fylker med hekkende kongeørn tomme arealer uten kjent forekomst av kongeørn.

Størst andel av den norske populasjonen finnes i de tre nordligste fylkene i Norge. Estimater for okkuperte kongeørnterritorier med øvre og nedre 95 % konfidensintervall i Sør-Trøndelag for perioden 2010–2014 er 76 (61–87) territorier (NINA rapport 1158). Estimat fra Gjershaug og Kålås 2008 tilsa at det var mellom 60 og 70 territorielle par i Sør-Trøndelag.

Fylkesmannen har vurdert beslutningsgrunnlaget som godt. Dersom beslutningsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, kommer naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) til anvendelse. Ettersom beslutningsgrunnlaget blir vurdert som godt, tillegges føre-var-prinsippet liten vekt i saken.

Naturmangfoldloven § 10 sier at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Fylkesmannen er av den oppfatning at uttak av én skadegjørende kongeørn vil ha svært begrenset påvirkningen på bestanden av kongeørn både lokalt og regionalt og økosystemet. Bestanden er vurdert som livskraftig.

Naturmangfoldloven §§ 11 og 12 er vurdert som ikke relevante i denne sammenheng, da dette gjelder tillatelse til skadefelling av kongeørn, innenfor rammene til rovviltforskriften § 12.

Fylkesmannens vurdering

Det er i perioden fra 7. juni til 6. august påvist skader av kongeørn i et relativt begrenset område i Rissa kommune. Fylkesmannen ga 25.7.15 tillatelse til felling av én skadegjørende kongeørn i området. Dette for å forsøke å forhindre videre

tap av lam til kongeørn i det aktuelle området. Det er ikke felt kongeørn i medhold av tillatelsen gitt 25.7. Rissa kommune har 6. august søkt Fylkesmannen om en forlengelse av tillatelsen.

Vi har en situasjon der det er påvist gjentatte skader av kongeørn i et begrenset område i Rissa kommune, samt helt sør i Åfjord kommune. Det er etter at tillatelsen til felling av kongeørn ble gitt 25. juli påvist nye skader av kongeørn, 25., 26. og 28. juli, i tillegg er det påvist en skade i Åfjord kommune 4.8. som har fått foreløpig konklusjon kongeørn, dokumentert av Statens naturoppsyn.

Fellingslaget har gjort observasjoner av kongeørn under fellingsforsøket, men har ikke lyktes med å felle en skadegjørende kongeørn. Det er i følge Rissa kommune ikke gjort observasjoner av hekking eller årsunger i området hverken under fellingsforsøket eller i forbindelse med annen aktivitet i området.

Etter samtale med Rissa kommune v/ Tore Solli, og en vurdering av den konkrete situasjonen finner Fylkesmannen grunnlag for å forlenge fellingsperioden for tillatelse til felling av skadegjørende kongeørn gitt for deler av Rissa kommune frem til og med 17.8.2015.

Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte og at fellingsinnsatsen rettes til områder der det er påvist skader av kongeørn. I forhold til økonomi til godtgjørelse for fellingslaget kan eventuelle restmidler fra den økonomiske rammen gitt i vedtak dater 27.7.15 benyttes til utbetaling av kompensasjon jf. §§ 9 og 9a i rovviltforskriften. I tillegg tilfører Fylkesmannen ytterligere kr 50 000,- til godtgjøring. Det kan maksimalt utbetales kr 15 000,- til dekking av direkte og dokumenterte utgifter jf. § 9.

For ytterligere bakgrunn og begrunnelse for fellingstillatelsen, vises det til vårt vedtak datert 27. juli 2015.

Vedtak

Ut fra vurderingene over og i vårt vedtak datert 27. juli 2015 og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 12, jf. §§ 1 og 3, forlenger Fylkesmannen virketiden og øker den økonomiske rammen for tillatelse til felling av en (1) kongeørn i deler av Sør-Trøndelag gitt 27.juli. Vilkår for tillatelsen er gitt i dette brev.

Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen

1. Alle som deltar i fellingsforsøket skal være kjent med vedtak og vilkår før fellingsforsøk iverksettes, samt de generelle gjeldende bestemmelser i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
2. Fellingsområdet er avgrenset til de deler av Rissa kommune som er øst for Rv 715 og nord for Rv 720.
3. Fellingstillatelsen gjelder felling av én (1) kongeørn i tidsrommet 6. august 2015 til og med 17. august 2015.

4. Tillatelsen gis til Rissa kommune. Rissa kommune er ansvarlig for å oppnevne et fellingslag, og utpeke en fellingsleder. Fylkesmannen krever at deltakerne oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr. 313, §§ 13 og 14. Deltakerne i fellingsforsøket skal ikke være dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven eller lov om jakt og fangst av vilt, av 29.5.1981 nr. 38, eller forskrifter hjemlet i disse. Vi forholder oss til navneliste oversendt fra Rissa kommune i e-post 27.7.2015, eventuelle endringer av laget bes meldt inn til oss snarest.
5. Krav til våpen/ammunisjon: Hagle kan benyttes ved felling av kongeørn. Krav til rifleammunisjon jf. § 16 i forskrift om utøvelse av jakt og fangst (2002.03.22nr 0313): under jakt med rifle på kongeørn skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil og anslagsenergien skal være minst 980 joule (100kgm) målt på 100 meters avstand, E100.
6. Felling kan bare skje når det er overveiende sannsynlig at det er skadegjørende individ som tas ut.
7. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
8. Felling eller forsøk på felling/ påskyting av kongeørn skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen på telefonnummer 900 65 298 og politiet. Dersom kongeørn skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av kongeørn, gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Kongeørn felt i medhold av tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt vilt uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Frakt og oppbevaring av felt vilt avklares nærmere med Fylkesmannen tlf. 900 65 298.
10. Restmidler fra de økonomiske rammene gitt i tidligere fellingsvedtak kan overføres og benyttes i denne forlengelsen av tillatelsen. I tillegg tilfører Fylkesmannen kr 50 000,- til godtgjøring jf. §§ 9 og 9a i rovviltforskriften. Søknad om dekning av utgifter i forbindelse med tillatelsen skal sendes Fylkesmannen via elektronisk søknadssenter, snarest etter tillatelsens utløp.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dersom kongeørn skadeskytes eller felles, skal det umiddelbart gis melding til vår vakttelefon tlf: 900 65 298.

Saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages, innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt/ gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som

ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Alle vedtak som angår felling av fredet rovvilt blir gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. De som ønsker å motta vedtak som angår felling av fredet rovvilt kan abonnere på vedtakene der og dermed få de tilsendt per e-post fortløpende. Abonnementet kan avgrenses til bestemte områder.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
fung. miljøverndirektør

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

1 vedlegg

Kopi:
adresseliste